

ÖZET

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ALGILARINA GÖRE OKUL YÖNETİCİLERİNİN KAYIRMACILIK DAVRANIŞLARI İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

ŞENAY UYSAL

Yüksek lisans, Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Demet ZAFER GÜNEŞ
Haziran-2022

Bu çalışmanın amacı, ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre okul yöneticilerinin kayırmacılık davranışları ile örgütsel bağlılıkları ve bu ikisi arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. İlişkisel tarama modelindeki çalışmanın evreni 2021-2022 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde yer alan 46 devlet okulundaki 2107 öğretmenden, örnekleme de 286 öğretmenden oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak “Kişisel Bilgiler Formu”, “Kayırmacılık Ölçeği” ve “Örgütsel Bağlılık Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada verilerin incelenmesinde öncelikli olarak normallik testi yapılmıştır, sonra da istatistik işlemlerinden aritmetik ortalama, frekans, yüzde, standart sapma, t testi, ANOVA, Schaffe ve Games Howell karşılaştırma testleri, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon testi ile basit regrasyon analizi testlerinden faydalanılmıştır. Çalışmanın bulgularına bakıldığında, kayırmacılık algısı “Nadiren”, örgütsel bağlılık ise “Kararsızım” yani orta düzeyde görülmüştür. Kayırmacılık ve örgütsel bağlılık çeşitli demografik verilere göre incelendiğinde; kayırmacılık ölçek genelinde cinsiyet ve sendika üyeliği değişkenlerine göre farklılık anlamlı bulunmazken mesleki kıdem, yaş ve görev yapılan okuldaki çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı fark tespit edilmiştir. Örgütsel bağlılık ölçek genelinde de cinsiyet, yaş ve sendika üyeliği değişkenlerine göre farklılık anlamlı bulunmazken mesleki kıdem ile görev yapılan okuldaki çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı fark tespit edilmiştir. Kayırmacılık ile örgütsel bağlılık arasında negatif yönde olan anlamlı, zayıf bir ilişki

saptanmıştır. Bu duruma göre, okul yönetimindeki kayırmacılığa dair algı arttıķça öğretmenlerin örgütlerine olan bağlılıkları azalmaktadır. Okul yönetimindeki kayırmacılığa dair algının, örgütsel bağlılığı yordama gücü ise %15,4 değerinde bulunmuştur.

Anahtar Kelime: Kayırmacılık, rgtsel bağlılık, ilkokul ęretmenleri

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL PRINCIPAL' FAVOURITISM BEHAVIORS AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT LOYALTY ACCORDING TO PRIMARY SCHOOL TEACHERS' PERCEPTIONS

ŞENAY UYSAL

Master's degree, education administration and supervisor

Supervisor: Asistant Prof. Dr. Faculty Member Demet ZAFER GÜNEŞ

June-2022

The aim of this study is to determine the favouritism behaviors and organizational commitment of school administrators and the relationship between these two according to the perceptions of teachers working in primary schools affiliated to the Ministry of National Education. The population and smple of the study in the relational scanning model consists of 2107 teachers in 46 stateschools in the Küçükçekmece district of Istanbul in the 2021-2022 academic year, and the sample consists of 286 teachers. Inthestudy, "Personal Information Form", "Favouritism Scale" and "Organizational Commitment Scale" were used as data collection tools. In the study, first of all, normality test was used to analyze the data, then arithmetic mean, frequency, percentage, Standard deviation, t test, ANOVA, Schaffeand Games Howell comparison tests, Pearson Product Moments Correlation test and simple regression analysis tests were used. When we look at the findings of the study, the perception of favouritism was seen as "Rarely" and organizational commitment was at "I am Undecided", that is, at a moderate level. When favouritism and organizational commitment are examined according to various demographic data; While the difference was not found significant in terms of gender and union membership variables throughout the favouritism scale, a significant difference was found according to the variables of Professional seniority, age and working time at the school. While no significant difference was found in terms of gender, age and union membership variables in the organizational commitment scale, a significant

difference was found according to the variables of Professional seniority and working time at the school. A negative and significant negative relationship was found between favoritism and organizational commitment. Accordingly, as the perception of favoritism in school management increases, teachers' commitment to their organizations decreases. The predictive power of the perception of favoritism in school management on organizational commitment was found to be 15.4%.

Keywords: Favouritism, organizational commitment, primary school teachers